

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 3To/94/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1416010153
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Mészárosová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2017:1416010153.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Denisy Mészárosovej a sudcov JUDr. Danice Veselovskej a JUDr. Petra Štífta, v trestnej veci obžalovaného N. N. pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona, o odvolaní obhajcu obžalovaného (v konaní proti ušlému) proti rozsudku Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/60/2016 zo dňa 05.06.2017, na verejnom zasadnutí konanom dňa 12. decembra 2017 takto

rozhodol:

Podľa § 321 ods. 1 písm. e/, ods. 3 Tr. poriadku z r u š u j e sa napadnutý rozsudok vo výroku o treste a spôsobe jeho výkonu.

Podľa § 322 ods. 3 Tr. poriadku sa obžalovanému

N. N. I. K. B. G., M.. XX.XX.XXXX F. A., B., A. Q.
A., U. J. XXX

u k l a d á

podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 36 písm. j/, § 38 ods. 3 Tr. zákona trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zákona súd obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odkladá a určuje skúšobnú dobu v trvaní 1 (jeden) rok.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 2T/60/2016 zo dňa 05.06.2017 bol obžalovaný N. N. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona na tom skutkovom základe, že i napriek zákonnej vyživovacej povinnosti prispievať na výživu svojej dcéry M. N., nar. XX.XXXXXX, bytom M. č. XX, Q., vyplývajúcej mu z ustanovenia § 62 Zákona o rodine, deklarovanej mu i rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV pod sp.zn. 25P/423/2005 zo dňa 30.11.2006, právoplatným dňa 22.12.2006, a rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV, sp.zn. 23C/190/2005 zo dňa 08.12.2006, právoplatným 03.01.2007, ktorým bol zaviazaná prispievať na výživu svojej dcéry M. N. sumou 3.000,- Sk (99,58 Euro) mesačne počnúc od 01.12.2006, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, si túto povinnosť riadne a včas neplní od mesiaca február 2007 až do vyhlásenia rozsudku dňa 19.09.2016, čím mu vznikol dlh na výživnom v sume 11.551,28 Euro, pričom obžalovaný v rozhodnom období nebol evidovaný na Úrade práce, sociálnych vecí a rodiny ako nezamestnaný a dávky v hmotnej núdzi nepoberal.

Obžalovanému bol podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. d/ Tr. zákona bola obžalovanému stanovená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe dlžné výživné k rukám S. L. vo výške 11.551,28€.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote v zmysle § 309 ods. 1 Tr. poriadku odvolanie obhajca obžalovaného ustanovený z dôvodu konania proti ušlému.

V dôvodoch podaného odvolania obhajca uvádza, že potom, čo odvolací súd uznesením konštatoval, že konanie voči obžalovanému vedené ako konanie voči ušlému je v rozpore s ustanoveniami Trestného poriadku, navrhol obhajca na hlavnom pojednávaní dňa 05.06.2017 zrušiť konanie voči obžalovanému ako konanie voči ušlému, čím by zanikol aj dôvod na právne zastúpenie obžalovaného z uvedeného právneho titulu. Prvostupňový súd tomuto návrhu obhajcu nevyhovel.

Podľa obhajcu je podmienkou na konanie podľa § 358 Tr. poriadku preukázanie úmyslu obvineného vyhýbať sa trestnému konaniu pobytom v cudzine alebo tým, že sa skrýva na území Slovenskej republiky, v úmysle zabrániť prerokovaniu veci. Preukázanie úmyslu, že obvinený sa vyhýba trestnému stíhaniu pobytom v cudzine, je splnené napríklad vtedy, ak sa obvinený zdržiava mimo územia Slovenskej republiky a odmieta prevzatie zásielok od slovenských orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu. V spise nie sú založené dôkazy, z ktorých by vyplývalo, že obvinený odmieta prevziať zásielky od slovenských orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu. Zaslanie časti spisu, popísaného na strane 3 napadnutého rozsudku a doručky zo dňa 05.06.2017 takým dôkazom nie sú a ani byť nemôžu. Konanie, ktoré vydaniu napadnutého rozsudku predchádzalo, je nezákonné pre rozpor s ustanoveniami § 257, § 358 ods. 1, § 360 Trestného poriadku. Toto konanie nespĺňalo a podľa názoru obhajcu ani naďalej nespĺňa, podmienky pre uskutočnenie konania proti ušlému. Jediný formálny úkon prvostupňového súdu a to pokus doručenia časti spisu po desiatich rokoch trvania trestného stíhania, nemôže konvalidovať pochybenia a rozpory s Trestným poriadkom vytknuté prvostupňovému súdu odvolacím súdom.

Z viacerých písomných vyjadrení Ministerstva vnútra SR, Prezídium PZ, Úrad medzinárodnej spolupráce, Národná ústredňa Interpol vyplýva, že podľa písomnej odpovede Interpolu Oštava, zanedbanie povinnej výživy nie je v Kanade trestným činom, ale jedná sa o občiansko-právny spor, preto sa kanadská strana vecou nebude a ani nemôže zaoberať. Z toho je zrejmé, že vydanie obvineného na Slovensko nie je možné ani prípustné. Obvinený je štátnym občanom Kanady s trvalým pobytom na jej území. Bolo preukázané, že obžalovaný dokonca ani nemá vydané povolenie na pobyt na území Slovenska. Obhajca sa preto domnieva, že ďalšie pokračovanie trestného stíhania, vedeného doposiaľ bez akéhokoľvek úspechu viac ako desať rokov, je nehospodárne a neefektívne. Toto trestné stíhanie svojimi nákladmi iba zbytočne zaťažuje daňových poplatníkov Slovenskej republiky. V tejto súvislosti tiež poukazuje na to, že z povahy trestného práva ako prostriedku ultima ratio vyplýva, že nástroje trestného práva majú byť použité len vtedy, ak použitie iných prostriedkov právneho poriadku, napr. občianskeho práva, nie je možné. Poškodená si, podľa svojich vlastných slov, nárok na výživné dcéry neuplatnila v občiansko-právnom konaní na území Slovenska ani Kanady.

Ako ustanovený obhajca obvineného počas jeho zastupovania nemal možnosť vykonať poradu s klientom, preto je o jeho skutkoch a postojoch neinformovaný.

Ako ďalej uvádza v dôvodoch odvolania, podľa Zákona o rodine prispievajú rodičia na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Prvostupňový súd posúdil konanie obžalovaného ako konanie úmyselné. S týmto hodnotením súdu, ktoré malo nepochybne vplyv na výšku trestu, obhajca nesúhlasí. Obžalovaný sa k výške dlhu na zmeškanom výživnom v čiastke 11.551,28,-€ nemal možnosť vyjadriť a jeho majetkové pomery nie sú súdu známe.

Namieta tiež skutočnosť, že intervenujúci prokurátor upravil znenie skutkovej vety tak, že do obdobia neplatenia výživného zahrnul aj obdobie od podania obžaloby po deň vyhlásenia rozsudku t.j. do 19.09.2016, čo malo vplyv na výšku dlhu na výživnom. To však prokurátor učinil až v záverečnej reči, t. j. až po skončení dokazovania. Obhajca sa nestotožňuje ani s postupom prvostupňového súdu, ktorý uložil obžalovanému povinnosť uhradiť dlžné výživné vo výške 11.551,28€. Nezaplatenie zameškaného výživného v skúšobnej lehote by malo pre obžalovaného likvidačné dopady, nakoľko by znamenalo nesplnenie podmienok podmieneného odsúdenia.

Obhajca upriamuje pozornosť súdu na poľahčujúce okolnosti v konaní obžalovaného podľa § 36 písm. j/ Tr. zákona, nakoľko tento viedol pred spáchaním trestného činu riadny život. Obvinený sa v prípravnom konaní k neplneniu vyživovacej povinnosti priznal, čo možno hodnotiť ako poľahčujúcu okolnosť podľa § 36 písm. l/ Tr. zákona. V danom prípade prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, nakoľko priťažujúce okolnosti v konaní obžalovaného neexistujú.

Vzhľadom na uvedené obhajca navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a poškodená bola odkázaná na uplatnenie si svojich práv a nárokov prostredníctvom občianskoprávneho konania.

Verejné zasadnutie odvolacieho súdu bolo v súlade s § 361 ods. 2 Tr. poriadku vykonané v neprítomnosti obžalovaného

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu navrhol obhajca obžalovaného spod obžaloby oslobodiť. Dal do pozornosti súdu tzv. Milánsky dohovor, v zmysle ktorého by uložený trest neplnil svoj účel.

Zástupkyňa krajskej prokuratúry označila prvostupňový rozsudok za správny a zákonný, súčasne konštatovala, že boli splnené zákonné podmienky pre vykonanie konania proti ušlému. Odvolanie obžalovaného navrhla ako nedôvodné zamietnuť.

Krajský súd v Bratislave v intenciách § 317 ods. 1 Tr. poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadal len v tom prípade, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. poriadku. V rámci tohto postupu zistil odvolací súd, že odvolanie obhajcu obžalovaného je čiastočne dôvodné, pričom zistil dôvod na zmenu prvostupňového rozsudku v časti výroku o treste, nakoľko uložený trest vyhodnotil krajský súd za neprimeraný.

Podľa § 2 ods. 10 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. poriadku orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Odvolací súd z predloženého spisového materiálu zistil nasledovné:

Obžalovaný N. N. je na podklade obžaloby Okresnej prokuratúry Bratislava IV zo dňa 19.05.2016 trestne stíhaný pre prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona na skutkovom základe uvedenom v úvode odôvodnenia tohto uznesenia. Podaná obžaloba neobsahuje návrh prokurátora v zmysle § 360 Tr. poriadku na vykonanie konania proti ušlému.

Okresný súd vydal najskôr vo veci trestný rozkaz zo dňa 31.05.2016, ktorým uznal obžalovaného vinným zo žalovaného prečinu a uložil mu identický trest, ako je aj v napadnutom rozsudku. Trestný

rozkaz nebol doručovaný obžalovanému. V deň vydania trestného rozkazu bolo samosudkyňou vydané aj opatrenie v zmysle § 360 Tr. poriadku o vykonaní konania proti ušlému. V dôvodoch opatrenia okresný súd uvádza, že voči obžalovanému bol v tejto veci v roku 2008 vydaný vnútroštátny príkaz na zatknutie. Ministerstvo vnútra, Prezídium PZ, Úrad medzinárodnej policajnej spolupráce, Národná ústredňa SIRENE oznámilo, že obžalovaný je kanadským štátnym občanom s pobytom v Kanade. Súd ďalej konštatoval, že obžalovaný sa zdržuje mimo územia Slovenska a má vedomosť o prebiehajúcom trestnom stíhaní. Taktiež súd zisťoval možnosť právnej spolupráce.

Proti trestnému rozkazu bol podaný odpor obhajcom obžalovaného a preto bolo vo veci nariadené hlavné pojednávanie, na ktorom súd prvého stupňa vypočul svedkyňu S. L. a prečítal listinné dôkazy.

Na hlavnom pojednávaní dňa 19.09.2016 bol vyhlásený v poradí prvý odsudzujúci rozsudok, ktorým bol obžalovaný N. N. uznaný vinným z prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Tr. zákona.

Obžalovanému bol podľa § 207 ods. 3 Tr. zákona s použitím § 38 ods. 3, § 36 písm. j/ Tr. zákona uložený trest odňatia slobody vo výmere 1 (jeden) rok.

Podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zákona bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienene odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zákona mu bola určená skúšobná doba v trvaní 15 (pätnásť) mesiacov.

Podľa § 50 ods. 2 Tr. zákona s použitím § 51 ods. 4 písm. d/ Tr. zákona bola obžalovanému stanovená povinnosť zaplatiť v skúšobnej dobe dlžné výživné k rukám S. L. vo výške 11.551,28€.

Na podklade odvolania obhajcu obžalovaného rozhodoval vo veci Krajský súd v Bratislave, ktorý uznesením zo dňa 17.01.2017 sp. zn. 3To/128/2016 zrušil prvostupňový rozsudok v celom rozsahu a vrátil vec súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Hlavnými dôvodmi vydania zrušujúceho rozhodnutia odvolacieho súdu bolo najmä porušenie ustanovenia § 257 ods. 1 Tr. poriadku, vzhľadom k tomu, že súd prvého stupňa v rámci hlavného pojednávania umožnil obhajcovi obžalovaného urobiť vyhlásenie o vine v zmysle § 257 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. poriadku. Obhajca bol tiež súdom prvého stupňa poučený ako obžalovaný v zmysle § 34 ods. 4 Tr. poriadku.

Okrem toho odvolací súd konštatoval pochybenie v súvislosti s nedostatočným skúmaním splnenia materiálnych a formálnych podmienok pre vykonanie konania proti ušlému v zmysle ustanovení § 358 Tr. poriadku a nasl.

Po vrátení veci súdu prvého stupňa na opätovné konanie a rozhodnutie súd prvého stupňa vykonal pokus o doručenie písomností a predvolania obžalovanému na adresy uvedené v spisovom materiáli a určil vo veci termín hlavného pojednávania. Nakoľko obžalovanému nebolo možné doručiť predvolanie na hlavné pojednávanie a neboli zistené žiadne nové skutočnosti smerujúce k ustáleniu jeho aktuálneho pobytu, súd vykonal hlavné pojednávanie podľa ustanovení o konaní proti ušlému. Na rozdiel od postupu súdu prvého stupňa, ktorý uplatnil v konaní pred vydaním v poradí prvého rozsudku, zameral okresný súd svoju pozornosť na zisťovanie, či sa obžalovaný na adresách, ktoré uviedol ako kontaktné, zdržuje a či je teda možné doručiť mu zásielky na tieto adresy. V jednom prípade sa zásielka vrátila súdu ako nevyzdvihnutá a vo zvyšných dvoch prípadoch sa zásielky nevrátili súdu vôbec, ani nebolo vykázané doručenie predvolania.

Po týchto úkonoch je zrejmé, že voči obžalovanému, občanovi Kanady, ktorý žije mimo územia Slovenska, je na mieste aplikovať postup podľa § 358 a nasl. Tr. poriadku, keďže jeho osobnú účasť pri úkonoch trestného konania nemožno zabezpečiť zákonnými prostriedkami (predvolanie, predvedenie, zatknutie a pod.).

Čo sa týka dokazovania vykonaného po vrátení veci súdu prvého stupňa, okresný súd vykonal všetky dostupné dôkazy, tieto zákonným spôsobom vyhodnotil a následne dospel k správnym záverom tak v otázke viny, ako aj v otázke právnej kvalifikácie. Dokazovanie bolo vykonané v dostatočnom rozsahu tak, aby umožnilo súdu prvého stupňa prijať jednoznačné závery. Odôvodnenie napadnutého rozsudku

zodpovedá požiadavkám stanoveným v § 168 ods. 1 Tr. poriadku, nakoľko okresný súd v potrebnom rozsahu uviedol, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, ako sa vyrovnal s obranou obžalovaného a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Pokiaľ ide o skutkové zistenia, tu sa súd prvého stupňa správne opiera o výpoveď obžalovaného z prípravného konania, výpoveď svedkyne S. L. a prečítané listinné dôkazy. Jednotlivé dôkazy sú v prvostupňovom rozsudku veľmi podrobne rozobraté a odvolací súd považuje za nadbytočné podrobne ich opätovne vymenúvať a analyzovať ich. Tieto dôkazy boli podkladom k prijatiu záverov okresného súdu o podstatných otázkach, ktoré bolo potrebné skúmať pri zisťovaní, či došlo konaním obžalovaného k naplneniu obligatórných znakov skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona. V procese dokazovania vykonanom na okresnom súde nezistil krajský súd žiadne pochybenia, skutkové zistenia sú jasné a úplné a súd prvého stupňa sa vysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie.

Dokazovaním vykonaným na hlavnom pojednávaní okresného súdu bolo zistené, že vyživovacia povinnosť obžalovaného na mal. dcéru M. N. bola upravená rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č.k. 25P/423/2005 zo dňa 30.11.2006, právoplatnom dňa 22.12.2006, ktorým bola schválená rodičovská dohoda a obžalovaný sa zaviazal platiť výživné na dcéru vo výške 3.000,-Sk počnúc dňom 01.12.2006. Obžalovaný k rukám matky svojho dieťaťa zaslal dňa 19.01.2007 sumu 6000,-Sk ako výživné za mesiace december 2006 a január 2007. Dlh na výživnom od mesiaca máj 2007 do mesiaca september 2007 vrátane v celkovej výške 15 000,-Sk obžalovaný uznal. Platenie výživného bolo následne upravené a rozsudkom o rozvoďte, ktorý bol Okresným súdom Bratislava IV vydaný dňa 08.12.2006 pod sp. zn. 23C/190/2005.

Z výpovede svedkyne S. L. okresný súd zistil, že s obžalovaným nie je ona ani jej dcéra v kontakte, obžalovaný si svoju vyživovaciu povinnosť neplní od februára 2007 až doposiaľ. Obžalovaný od mesiaca február 2007 nezaplatil výživné ani za jeden mesiac. P. sa podrobne vyjadrila aj ku svojim aktuálnym osobným a majetkovým pomerom. Posledné roky žije s dcérou a partnerom v L. nad F.. Svedkyňa pracuje ako riaditeľ stomatologického centra R. P. 2001, príjem má cca 500,-€. Žijú v rodinnom dome a všetky náklady súvisiace s dcérou a domácnosťou hradia spoločne s partnerom. Svedkyňa nie je s obžalovaným v žiadnom kontakte, ale od svojho známeho vie, že sa zdržuje na adrese svojho bydliska v A. v B.. Svoju dcéru nevidel od jej šiestich rokov. Svedkyňa nepoberá žiadnu sociálnu dávku, nebola nikdy v hmotnej núdzi, neplatenie výživného nezanechalo na dcére žiadne trvalo nepriaznivé následky, dcéra si s partnerom svedkyne veľmi dobre rozumie, berie ho ako svojho otca.

Počas desiatich rokoch, čo si obžalovaný neplnil vyživovaciu povinnosť, svedkyňa finančne pomáhala mama a posledné štyri roky jej partner, s ktorým bývajú v spoločnej domácnosti. Po celé obdobie, čo si obžalovaný neplnil vyživovaciu povinnosť, dcéra žila vždy so svedkyňou v spoločnej domácnosti. Nevylúčila, že v mesiacoch marec a apríl 2007 bola dcéra v Kanade u obžalovaného. Keď dcéra išla do Kanady na dva mesiace, nebola dohoda, kto sa bude o ňu starať. V tejto súvislosti svedkyňa poukázala na rodičovskú dohodu, ktorá bola schválená súdom. Dcéra bola v Kanade dva mesiace a do Kanady pre ňu išla svedkyňa. Letenku späť z Kanady hradila ona, tam hradil letenku obžalovaný.

Pokiaľ svedkyňa mala vedomosť, obžalovaný počas prvých troch rokov čo bol v Kanade býval u svojej matky, svedkyňa nemala vedomosť o tom, že by pracoval. Nie je s ním v žiadnom kontakte už sedem rokov. V tomto čase, keď býval u matky, ho živila matka. Počas tých troch rokov, keď o ňom svedkyňa mala vedomosť, že býval u svojej matky, nepoberal podporu. Podporu nepoberal preto, lebo dlhodobo nepracoval, takže nemal na ňu nárok.

Počas žalovaného obdobia svedkyňa pracovala vo farmaceutickej firme, kde mala príjem v hrubom okolo 2.000,-€ a potom pracovala v súkromnej zubnej klinike v Piešťanoch ako riaditeľ a tam zarábala v hrubom 2.500,-€.

Z rodného listu založeného v knihe narodení matričného úradu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky - osobitnej matrike vo zväzku OR127, v ročníku 2001, na strane 103, pod por. č. XXX bolo preukázané, že maloletá dcéra M. N. sa narodila dňa XX. októbra XXXI. Matkou maloletej je svedkyňa S. L. a otcom obžalovaný. Uvedené preukazuje taktiež Osvedčenie o narodení vydané Úradom generálnej registrácie Ontario, Kanada.

Pri časovom vymedzení obdobia riadneho neplnenia vyživovacej povinnosti obžalovaným nepochybil okresný súd, keď začiatok neplnenia vyživovacej povinnosti určil od mesiaca február 2007. Takémuto záveru nasvedčuje jednak rozhodnutie súdu, ktorým bola schválená rodičovská dohoda a obžalovaný sa zaviazal platiť výživné od 01.12.2006. Preukázateľne uhradil výživné iba za mesiace december 2006 a január 2007, pričom nie je možné na podklade súdneho rozhodnutia ani na podklade dohody medzi rodičmi maloletej ustáliť, že obžalovaný nie je povinný platiť výživné v období, keď bude u neho dcéra na návšteve.

Koniec časového úseku, ktorým je ohraničené páchanie prečinu zanedbania povinnej výživy v posudzovanom prípade súd prvého stupňa správne stanovil dňom 19.09.2016, kedy bol vyhlásený v poradí prvý odsudzujúci rozsudok. Nakoľko aj prvýkrát bolo odvolanie podané iba obhajcom v prospech obžalovaného, dátum vyhlásenia prvého rozsudku je konečnou hranicou, za ktorú sa obdobie neplnenia výživného obžalovaným nemôže posunúť, nakoľko by došlo k porušeniu zásady odvolacieho konania, a to zákazu zmeny k horšiemu.

Takto ustálené obdobie páchania prečinu zanedbania povinnej výživy je v súlade s ustanovením § 122 ods. 13 Tr. zákona a korešponduje aj s ustálenou súdnou praxou.

Vo vzťahu k právnomu posúdeniu konania obžalovaného je napriek výhradám obhajoby potrebné zdieľať názor okresného súdu o naplnení skutkovej podstaty prečinu zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zákona, pričom obžalovaný si túto svoju povinnosť vymedzenú v základnej skutkovej podstate neplnil úmyselne. Vychádzajúc z dôkazov obsiahnutých v spisovom materiáli, ktoré boli pred súdom zákonným spôsobom vykonané, je zrejmé, že obžalovaný si bol tejto svojej povinnosti vedomý, nakoľko krátko pred začiatkom páchania trestného činu uzavrel rodičovskú dohodu o platení výživného, musel teda poznať svoje finančné možnosti. Po rozhodnutiach súdu nenastala žiadna okolnosť, ktorá by zásadným spôsobom zmenila jeho sociálny, či ekonomický status a ktorá by objektívne bránila obžalovanému plniť si povinnosť vo vzťahu k maloletej dcére tak, ako sa k tomu zaviazal. Osobitným kvalifikačným znakom, ktorý odôvodňuje prísnejšiu právnu kvalifikáciu podľa § 207 ods. 3 písm. b/ Tr. zákona je páchanie trestného činu závažnejším spôsobom konania - po dlhší čas. V zmysle ustálenej súdnej praxe sa týmto rozumie pokračovanie v trestnej činnosti spravidla po dobu šesť mesiacov.

Okresný súd však podľa názoru odvolacieho súdu pochybil pri úvahách súvisiacich s výrokom o treste. Po dôslednom zohľadnení všetkých rozhodujúcich kritérií pre ukládanie trestov (§ 34 Tr. zákona) bolo na mieste vyhodnotiť uložený trest ako neprimerane prísny. V tomto smere bolo potrebné vyhodnotiť odvolacie námietky ako čiastočne opodstatnené.

Je potrebné súhlasiť so záverom okresného súdu, že u obžalovaného bola zistená jedna poľahčujúca okolnosť v zmysle § 36 písm. j/ Tr. zákona, teda, že obžalovaný viedol doposiaľ bezúhonný život. V súlade so zákonom nebola konštatovaná žiadna priťažujúca okolnosť v zmysle § 37 Tr. zákona. Vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností bolo potrebné trestnú sadzbu upraviť postupom podľa § 38 ods. 3 Tr. zákona a vychádzať z rozpätia od jedného roka do troch rokov a ôsmich mesiacov.

Zohľadňujúc vyššie uvedené zákonné ustanovenia, okresný súd postupoval správne, keď v prípade obžalovaného zvolil trest na samej dolnej hranici trestnej sadzby v trvaní jeden rok.

V súlade s ustanovením § 49 ods. 1 písm. a/, § 50 ods. 1 Tr. zákona bol obžalovanému výkon trestu odňatia slobody podmienčne odložený a určená skúšobná doba vo výmere pätnásť mesiacov. Takisto tento výrok určujúci spôsob výkonu uloženého trestu je potrebné považovať za zákonný, avšak dĺžka skúšobnej doby presahujúca minimálnu zákonnú hranicu nemá v tomto prípade svoje opodstatnenie.

Pri prijatí tohto záveru vzal dovolací súd do úvahy najmä dlhotrvajúce trestné konanie, ktoré sa predĺžilo najmä z dôvodu neefektívneho postupu orgánov činných v trestnom konaní, teda predovšetkým vo fáze prípravného konania. Napriek tomu, že v osobe obvineného ide o cudzinca, občana Kanady s trvalým pobytom v Kanade, ktorý mal na území Slovenska povolený pobyt za účelom zcelenia rodiny do 23.05.2008, nebolo vyšetrovanie včas ukončené. Obžalovaný sa pritom riadne dostavil na úkony, rešpektoval predvolania a svojou prítomnosťou nemaril vyšetrovanie. Informácie o dĺžke trvania jeho

povolenia na pobyt prítom museli byť vyšetrovateľovi známe. Potom, čo sa obžalovaný dňa 19.03.2008 aj za prítomnosti tlmočníka riadne oboznámil s výsledkami vyšetrovania sa prípravné konanie ďalej viedlo neuveriteľných osem rokov. Počas tohto obdobia bola prítom zistená aj adresa obžalovaného v Kanade, na ktorej aj prevzal zásielku. Ďalšie kroky orgánov polície a prokuratúry boli analyzované už v predchádzajúcom rozhodnutí odvolacieho súdu, pričom je dôležité uviesť, že napriek vedomosti o tom, že obžalovaný je občanom Kanady, žije trvalo na území tohto štátu a neprichádza do úvahy jeho vydanie pre trestný čin podľa § 207 Tr. zákona, nakoľko neplnenie výživného nie je v Kanade trestným činom, k podaniu obžaloby došlo až 20.05.2016.

Vyššie uvedené okolnosti sa nevyhnutne museli odzrkadliť pri úvahách o výmere trestu, nakoľko dĺžka konania, ktorá s prihliadnutím na obťažnosť veci, postoj obvineného k trestnému stíhaniu a procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu výrazne a neprímerane presahuje dĺžku konania v porovnateľných veciach je takou okolnosťou prípadu, ktorá môže odôvodniť pri ukladaní trestu použitie mimoriadneho zmierňovacieho ustanovenia podľa § 39 ods. 1 Tr. zákona, tým skôr môže zavážiť pri voľbe trestu na dolnej hranici zákonnej výmery.

Vo vzťahu k povinnosti uloženej obžalovanému postupom podľa § 50 ods. 2 s použitím § 51 ods. 4 písm. d/ Tr. zákona zaplatiť matke maloletého dieťaťa v skúšobnej dobe dlžné výživné vo výške 11.551,28€ krajský súd uvádza, že obmedzenie tohto typu nevyhodnotil v danom prípade ako účelné a zmysuplné. Pri voľbe tohto opatrenia, ktoré mimochodom nebolo žiadnym spôsobom bližšie odôvodnené, okresný súd akoby prehliadal alebo nedostatočne zohľadňoval nepochybne ustálené fakty vyplývajúce predovšetkým z toho, že obžalovaný je občanom cudzieho štátu, v ktorého právnej úprave nie je zanedbanie povinnej výživy trestným činom, čím sú faktické možnosti dosiahnutia účelu tohto opatrenia čisto teoretické a v prípade nástupu rozhodnutia o prípadnom neosvedčení v skúšobnej dobe by bola sankcia veľmi ťažko realizovateľná.

Z uvedeného dôvodu odvolací súd po zrušení prvostupňového rozsudku vo výroku o treste nezahrnul do nového výroku o treste vyššie uvedené obmedzenie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.